

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 jutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcijskega tiskarstva: Tiskarna „Edinosti“, vpisane zadruge s omejenim poročstvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta „ 12.—
za tri mesece „ 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in o. tiskov mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov „ 20.—
Oglasi v tekstu lista do pet vrst „ 20.—
vsaka nadaljnja vrsta „ 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačila se izključno le upravi „Edinosti“ — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštahranilnični račun št. 841.652

Trst cesarju Karlu I.

Trst, dne 1. decembra 1916.

V Trstu se je vršila danes veličastna poklonitvena manifestacija. Njegovemu veličanstvu cesarju Karlu I. Odposlanstva tržaške občine, duhovništva, domoljubnih društev vseh narodnosti, trgovine, industrije in brodolastništva ter mnogoštevilnih drugih, vse kroge mestnega prebivalstva zastopajočih korporacij, so se zbrala opoldne v veliki namestništevni slavnostni dvorani, da izrazijo svojo zvestobo in vdanost vladarju in Najvišji cesarski hiši. Po govoru tržaškega vladnega komisarja, dvornega svetnika pl. Krekiča-Strassoldo, so člani gosposke zbornice Alfred Escher v imenu tržaškega trgovstva, odvnetnik dr. Rabi v imenu velikega števila domoljubnih društev in odvnetnik dr. Wilfan v imenu Slovencev Trsta in okolice nagovorili namestnika s toplo občutenimi, domoljubnimi nagovori, ki so izzvenili v zaoblubo zvestobe in navdušeno poklonitev cesarju.

Namestnik se je zahvalil s prisrčnimi besedami na veličastni manifestaciji in je obljubil, da jo sporoči pred Najvišji prestol. Namestnikovemu govoru je sledil v vseh delnih jezikih vzkliz cesarski dvojici, kateremu se niso navdušeno pridružili samo dvorano napolnjujoči, stotine šteječi člani odposlanstev, temveč tudi na širokem trgu pred namestništvom zbrana tisočero glava množica. S cesarsko himno se je končala slavnost, ki tvori novo, krepko izraženo izpoved pripadnosti tako blizu sovražnika se nahajajočega mesta cesarju in državi.

Cesarski komisar pl. Krekič-Strassoldo je govoril v italijanskem jeziku takole:

Vaša ekscelencija!

Globoko in prisrčno, objokani od vseh državljani mesta so bili včeraj zemski ostanki našega ljubljenečega cesarja in gosposke položeni k zadnjemu počitku v staročestitljivo grobnico habsburške cesarske hiše.

Neizbrisno bo živel spomin na Njega, ki je bil vsem svojim narodom ljubezniv oče, vsem slabotnim in slabim zaščita in opora, nam vsem bleščeč vzor prisrčnega sodelovanja pravega krščanstva.

Kakor v nas, tako bo tudi v srcih naših otrok in otrok naših otrok živele večno v spominu čestitljiva postava cesarja Franca Jožefa, Dobrega, Dobrotljivega in Pobožnega viteza.

Božansko ljubljani vladar, ki se je preselil s tega sveta, ko divja krog nas še krvava vojna, je bil knez miru in se je požrtvovalno prizadeval, da ohrani blagoslov miru svojim narodom.

Lakomnost, nezvestoba in prokleto izdajstvo sta mu stisnila na predvečer Njegovega življenja v roke meč, ko je šlo za to, da štiti Svojo in čast Svojih narodov. Razsajajoči požar zamoreno poždravljati kljub njegovim grozovitostim. Vsem narodom države in morda bolj kakor drugim, odkazujejo dogodki zadnjih let nam Tržčanom pot, ki je ne smemo nikdar zapustiti. Z gnušom se obračamo od onih, ki izdajajo domovino, in tudi od onih, ki se bahajo z 20stoletno staro kulturo in ne zamorejo niti starih narodov spoznati v pijetnem spoštovanju pred smrtjo.

Državljeni tega najzvestejšega mesta, ki jih zastopam danes s ponosom, so ponosnejši na mnogo mlajšo, toda mnogo globljejšo, vzvišenejšo in posebno častno kulturo, ki je nastopila šele s 30. septembrom 1382, na oni zgodovinski dan, ko si je mesto Trst prostovoljno izbralo slavno habsburško hišo za močujočega zaščitnika.

Zavedajoč se dragocenega opomina Velikega mrtveca preko groba in v neomajnem zaupanju na slajno bodočnost naše cesarske države, se zbiramo mi državljani tržaški, z navdušenjem krog dediča prestola in pred Vami, ekscelencija, ki predstavljate vladarjevo oblast v teh avstrijskih deželah, in obnovljamo slovesno obljubo neomajne in nikdar zmanjšajoče se vdanosti in zvestobe do Njegovega cesarskega

ga in kraljevega Apostolskega Veličanstva. Najmilostivejšega cesarja in gosposda Trsta, Karla I.

Prebivalstvu Trsta je drag spomin, da se je njihov sedanjí vladar in gospod v mladostnih letih mudil ob strani Njene Prezvišenosti matere v tem mestu. Iz tega izhaja upanja polna vera, da je veliku trgovskemu pristanišču Avstrije usojena cvetoča bodočnost.

Z iskrenimi čustvi prosí vse prebivalstvo Trsta bogatega božjega blagoslova za našo Tržaško vladarsko dvojico. Njeg. Vel. Najmilostivejšega cesarja in Gosposda Karla I. in Njeno Vel. Najmilostivejšo cesarico Zito!

Prosim Vašo ekscelencijo, da sporočite ta čustva in te čestitke najzvestejšega Trsta na prestol Najvišjega vladarja.

Nagovor člana gosposke zbornice Alfreda Escherja.

Govornik je izjavil v nemškem jeziku: Vaša Prezvišenost!

Zastopajoči trgovinsko zbornico, trgovski stan, brodolastništvo in pomorsko tržaško industrijo, prosimo Vašo Prezvišenost, da blagovolite Nj. Veličanstvu, našemu prezvišenemu gospodu in ljubljenu cesarju sporočiti poklon in prisego zvestobe trgovstva Njegovega najzvestejšega mesta.

Nad pol tisočletja je že preteklo, kar se je malo pomorsko mesto ob Adriji, ogroženo po močnem beneški ljudovladi v svojem obstoju, zateklo pod okrilje habsburške vladarske hiše in ji zaupalo svojo usodo in svojo bodočnost. Zaupanje se je dalo za zaupanje, zvestoba za zvestobo in to se je tudi držalo stoletja.

Iz skromnih začetkov je nastalo pomorsko trgovstvo, ki je tekom časov daleč nadkrililo trgovino in promet zapadne tekmovalke. Daleč posegajoč na vzhod preko morij, daleč posegajoč v evropsko celino, so se odpirala pota, po katerih se je vršila zamena blaga, in modra, krepka skrb visoke vladarske hiše, ki je spoznala važnost pomorskega trgovstva za vsesplošno državo, se je neprestano prizadevala, da štiti tržaške trgovinske zveze in jih množi. Posebno je dolžan Trst zahvalo za svoj trgovinski in gospodarski procvit cesarju Karlu VI., cesarici Mariji Tereziji in pokojnemu Veličanstvu, sedaj v Gosposdu počivajočemu, preljubljenemu cesarju Francu Jožefu I.

Zavest neločljive pripadnosti k cesarju in državi, ni nikdar zapustila tržaškega trgovskega stanu: tudi najtežje izkušnje v vojnem času niso mogle omajati tega prepričanja. Stoji in obstane. Imetje in kri so naši predniki dali zanje, mi je dajemo danes in naši potomci je bodo dajali zopet.

Cvetoča trgovina in promet po suhem in po morju sta temeljni pogoji državne moči, državnega blagostanja.

Tržaško trgovstvo in v najtežjih časih, ko so sosedje težko ogrožali njegovo trgovino, nikdar izgubljalo poguma, nikdar opešalo v svoji dejavnosti; bo tudi nadalje zastavljalo svoje najboljšje moči in voljo v blagor celote, in s to obljubo obeta izpolnjevanje dolžnosti in zvestobo svojemu prirojenemu ljubljenu gospodu in vladarju, Veličanstvu cesarju Karlu I.

Z vsem zaupanjem se obrača k Njemu, zaupajoč v Njegovo modrost, v Njegovo moč s prošnjo do Najvišjega, da naj blagoslovi Njegovo Veličanstvo, Ga varuje in ohrani dolgo v blagor države!

Odvnetnik dr. Rabi

je v imenu številnih patriotičnih združenj izjavil v italijanskem jeziku sledeče: »Ekscelencija!

K slovesnemu činu so se danes patriotična društva in korporacije mesta tržaškega zbrale pred Vašo ekscelencijo. Sklep Vsemogočnega je bil, da je poklical k sebi velikega monarha, po dogovor modro vladno smo preživeli eno celo življenje in kojega sveti spomin nas bo spremljal do groba.

Kaj groznega se je neki zgodilo? Kaj je pomenjala ona kri?

XV.

Tamara in njena kumica ste se videli prihodnji dan šele proti poldnevju. Tamara je bila še v postelji, popolnoma pobita vsled dogodkov prejšnjega dne, ko je knežinja stopila v njeno sobo. Nemirno in s skrbí polnim obrazom je hodila po sobi. Končno se je vsedla na stol in se začela igrati z rokavico, ki je ležala poleg nje na blazini.

— Tamara, snoči si me videla, ko sem govorila z Valonnom, davi sem pa poslala k Sergiju Grekovemu, ki pa ni prišel. Tako mi ni preostajalo drugega, kot da sem zopet poslala po Valonna. Včeraj sem bila v velikih skrbih zaradi Oricka. Najbrž te ne zadeva nikakršna krivda, dragica, ali...

V času, kakor ga usodnejšega še ni doživela naša ljubljena domovina, je Njegovo Veličanstvo Karel I., sedaj naš gospod in cesar, zasedel habsburški prestol.

Zaupajoč dvigamo k Njemu spoštljivo-vdani pogled.

Trst, ki se ima za svoj procvit zahvaliti avstrijski cesarski hiši, živi v trdni nadi, da mu bo Njegovo Veličanstvo cesar Karle, enako Svojemu presvetlemu predniku, doberot zapovednik, mogočen zaščitnik.

Trst, ki je čisto užival čast, da je svojega današnjega gospoda mogel pozdravljati na svojih lastnih tleh, naše mesto, kojega srca si je Njegovo Veličanstvo pridobilo z ljubeznivo dobitljivostjo, mesto, ki ga je še pred kratkim moglo pozdravljati kot zmagovitega vojskovodjo, nas pošilja kot zastopnike mnogo desetstisočev someščanov obsegajočih patriotičnih društev in korporacij k Vaši ekscelenci ter Vas, za mesto tako velezaslužnega gospoda namestnika Njegovega Veličanstva, prosí, da sprejmete zaoblubo naše neomajne zvestobe in vdanosti prošnjo za cesarjevo blagolastnost ter ju blagovolite sporočiti pred prestol Njegovega Veličanstva.

Zaključil je nemško:

»Naj bi bilo Njegovemu Veličanstvu usojeno dolgo in slavno vladanje; naj bi spremljal nebeški blagoslov Njega in Najvišjo Njegovo prezvišeno soprogo, našo cesarico in kraljico Zito, naj bi Njeni Veličanstvi ohranil Bog v blagor naše ljubljene domovine Avstrije in najzvestejšega mesta Trsta. — To daj Bog!«

Nagovor dr. Josipa Wilfana.

V imenu Slovencev Trsta in okolice je izpregovoril predsednik političnega društva »Edinosti«, dr. Josip Wilfan tako-le:

Vaša Prezvišenost! Zbrali smo se na tem mestu tudi zastopniki slovenskih društev mesta Trsta in okolice, da se pridružimo onim, ki so govorili pred menoj, da izrazimo svojo neomejeno vdanost in neporošno trajno zvestobo in ljubezen novemu našemu vladarju, Nj. Veličanstvu cesarju Karlu I.

Po dnevnih globoke žalosti je prav, da se sedaj prebivalstvo širne naše države ozre v bodočnost, v ono lepo bodočnost, na katero je pokazal svojim zvestim narodom cesar v svojem manifestu.

V manifestu se je mladi cesar, ki smo ga doslej občudovali samo kot tihega, ljubeznivega mladenčca in pozneje kot slavneega, zmagovitega vojskovodjo, s prvimi svojimi besedami, ki jih je izpregovoril svojim narodom, odkril kot moder vladar in jim je pokazal svojo globoko ljubezen.

V hudem času je napovedal, da hoče kolikor mogoče kmalu srečno dokončati vojno in dati svojim narodom časten mir, po katerem hrepeni vsakdo. Obljubil je, da bo spoštoval ustavne svoboščine in da bo delil enako pravico za vse ter skrbel, da pridni delavci ne ostane brez plačila in da bo mogel vsakdo uživati sadove svojega truda in blagoslove miru. Ta cesarjeva obljuba je našla v vseh srcih hvalen odmev, moram pa reči: V srcih našega malega, a od nekdaj pa do sedaj vedno neomajno zvestega slovenskega naroda je našla ta cesarjeva obljuba prav poseben odmev.

Odposlanci slovenskih tržaških društev se danes ne čutimo samo kot prestavitelji slovenskega dela prebivalstva Trsta in okolice, temveč kot predstavitelji vsega našega naroda na Primorskem in kot taki poudarjamo, da kot straža naše države tu ob morju hočemo biti do zadnjega zvesti, z vsem svojim srcem vdaní svojemu cesarju. Zato prosimo Vaso Prezvišenost, da sporočite pred Najvišji prestol našo neomajno vdanost in zvestobo Njegovemu Veličanstvu cesarju Karlu I. in Njenemu Veličanstvu cesarici Ziti.

Cesar nas je klical v svojem manifestu: mi se mu odzivamo. On hoče storiti vse za nas, mi pa molimo, da Njegovo glavo obsije glorijska zmag. On nam obeta mir

— Prosim, povej mi vse, tetka, — jo je prekinila Tamara, se vsedla na postelji in si porinila lase s čela.

— Po vsem, kar sem izvedela, so najbrž vsi večerjali v Grickovi hiši v Fontanki. Boris Variškin in Gricko sta bila že odnekdaj velika prijatelja. Po večerji... tako meni vsaj Valonne, kajti natančno ne ve nihče, kaj se je prav tisti trenutek pripetilo med njima... je baje Oricko čisto prijateljski dejal Borisu, naj se odreče mazurki s teboj in jo prepusti njemu.

Prenehala je, in Tamarine oči so nepremično strmele v njen obraz.

Knežinja je nervozno gladila rokavico v svoji roki in nadaljevala:

— Seveda so vsi popili že veliko šampanjca, in kakor se zdi, se je Boris upiral in predlagal, da naj žrebata. Tisti, ki dobi, naj bi streljal prvi v temi.

in blagostanje, mi pa stegamo k njemu roke v najglobljem spoštovanju in ga pozdravljamo z vsem srcem, z vso dušo.

Namestnikov odgovor.

Namestnik, ekscelencija dr. baron Fries-Skene je odgovoril nemški:

»Sledeč svojim domoljubnim čustvom, ste, spoštovana gospoda, danes prišli semkaj, da v usodepolnem, tudi za to mesto pomembnem času svečano izrazite svojo zvestobo in vdanost cesarju in državi. Zahvaljujem se vam najpriščneje in smatral bom za svojo častno dolžnost, da vašo manifestacijo nemudoma sporočim pred Najvišji prestol!«

Ta odstavek je ekscelencija gospod namestnik ponovil tudi v italijanskem in slovenskem jeziku ter nadaljeval:

»Trst, ki je vedno užival milostno pospeševanje našega sedaj v Gosposdu počivajočega nepozabnega cesarja in je pod Njegovo slavno vladno procvet do neslutene blagostanja, je v teh težkih vojnih letih spoznal bolj kot kdaj, kje je njegova sreča in njegova bodočnost: samo v starih dobrih sporočilih najzvestejšega mesta, ki se je nekdaj, spoznavši zgodovinsko potrebo, prostovoljno priključil močnim habsburški državi, samo v teh sporočilih, ki so jih očetje današnjih Tržčanov zvesto čuvali stoletja, ki so jih pozneje vsekar potemnjevali tuji živili, ki pa sedaj, hvala Bogu, odseva zopet nanovo v vedno svetlejši luči.

Njegovo cesarsko in kraljevo apostolsko Veličanstvo cesar Karel I., ki je bil vedno tako naklonjen Trstu in se je v Svojo presvetlo soprogo, Njenim Veličanstvom cesarico večkrat in rad mudil v našem mestu, s katerim je zvezan marsikateri Njegov drag mladostni spomin, bo temu mestu milostiv zaščitnik in gospod. Pod Njegovim mogočnim žezlom bodo njegovi prebivalci doživljali po težkem vojnem pomanjkanju srečne dneve, vedno pomneče, da bo Trst v vsej bodočnosti avstrijski in samo avstrijski.

Danes, v tem slovesnem trenutku, pa obljubljam, da bom neomajno zvesti in vdaní Nj. c. in kr. apostolskemu Veličanstvu, svojem najmilostivejšemu cesarju in gosposdu, kot dobri Avstrijci in svojih dolžnosti se zavedajoči pripadniki te države, s katero ostane vedno ozko spojena naša usoda.«

Tudi ta odstavek je namestnik ponovil v italijanskem in slovenskem jeziku ter nato zaključil:

»In tako vas torej prosim, da se priključite mojemu vzklizu: Njegovo Veličanstvo, naš najmilostivejši cesar in gospod, in Njeno Veličanstvo cesarica: Sie leben hoch, evviva, živio!«

Avstrijsko uradno poročilo.

DUNAJ, 1. (Kor.) Uradno se objavlja: 1. decembra 1916.

Vzhodno bojišče. — Mackensenova armada: Donavska armada prodira jugozapadno Bukarešta proti doljnemu Argesulu. Jugovzhodno Pitești in južno in vzhodno Campolunga so zmagovite kolone zavezničar vnovič zlomile romunski odpor. Sovražnik je zgubil tudi včeraj zopet več tisoč na ujetnikih; plen na topovih in vojnem orodju je velik. — Fronta nadvojvode Jožefa: Rusi zastavljajo prekosle vse sile, da bi predrl hlabre čete generalov Arza in Kövessa. Bojna fronta se je razširila proti jugu, ker so se v mejnem gorovju vzhodno Kezdi Vasahelyja pridružili napadu Romuni. Boj se je vršil zopet z največjo srčnostjo. Na številnih točkah je prešel bratstvo v napad. Uspeh je bil tudi včeraj čisto na naši strani. — Fronta princa Leopolda Bav.: Ob Zloti Lipi so turške čete odbile ruski napad. Sledile so premaganemu nasprotniku do njegovih jarkov.

Italijansko bojišče. — Topovski boj jugovzhodno Gorice in na kraški planoti se je nadaljeval z menjajočo se silo. Vsed našega ognja je eksplodiralo več municijskih in minkskih zalog Italijanov. Tudi na posameznih koroskih in tirolskih točkah je vladalo živahnije topovsko delovanje. Sovražni letalci so metali bombe v dolini Adige, ne da bi napravili kako škodo.

Jugovzhodno bojišče. — Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

DUNAJ, 1. (Kor.) Iz vojne tiskovnega stana se poroča z dne 1. dec. 1916, zvečer: Ruski naval v Karpatih traja nezmanjšano srdito dalje. Sovražnik je, kakor prejšnje dni, odnesel krvave glave. — Iz Romunske še ni poročila.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 1. (Kor.) Veliki glavni stan, 1. decembra 1916.

Zapadno bojišče. — Nobenih posebnih dogodkov.

Vzhodno bojišče. — Fronta princa Leopolda Bav.: Ob Zloti Lipi so odbile turške čete več ruskih napadov, zasledovale umikajočega se sovražnika in mu prizadevale pri tem težke izgube. Privedenih je bilo mnogo ujetnikov. — Fronta nadvojvode Jožefa: Rusi in na južnem krilu Romuni nadaljujejo svoje razbremenilne napade v Karpatih. Med Jabloniškim prelazom in višinami vzhodno kotline pri Kezdi Vasahely (300 km zračne črte), je sovražnik srdito napadel. Tudi včeraj je sovražnik kljub veliki zastavitvi krvi in municije komaj na eni točki dolge fronte izvojeval uspeh. Često so prešle naše čete v protinapad in so izrgale sovražnikovo ozemlje, ki je osvojil dan poprej. Posebno so se odlikovali na Smotrecu marburški lovci, ki so pri napadu priveli iz sovražne postojanke 40 ujetnikov in dve strojni puški. — Mackensenova armada: V zapadni Romuniji se polzkušajo od svoje armade odrezane romunske čete odtegniti nelzgozibni usodi s tem, da se obračajo v razne smeri. Včeraj so jim nemški in avstrijski zasledovalci odvzeli nad 300 ujetnikov. Preko Campolunga in Pitestija ob rečnih dolinah na Vlaško prodirajoče kolone so napravile bogat plen na ujetnikih, topovih in vozovih, posebno na bagazi. Našim od Alute sem prodirajočim četam se je sovražnik v mnogih rečnih odsekih postavil v bran; bil je premagan. Tudi ofenzivni sunek romunske divizije, ki se mu je naša konjenica izognila, ni mogel zadržati našega prodiranja. Donavska armada si je priborila prehod preko nižine Neajlov in se bliža doljnemu toku Argesula v smeri proti Bukarešti. Razven visokih izgub so zgubili Romuni včeraj, nevištevši včeraj naznanjena števila, nad 250 ujetnikov, 21 topov in 3 možnarje. V Dobrudži je napadel sovražnik bolgarsko levo krilo. Napadajoče mase so se razbile v ognju. Na ponesrečenju napada niso zamogli tudi angleški oklopni vozovi ničesar izpremeniti; dva sta razbita običala pred ovirami. — Macedonska fronta: Čete entente so zopet zamen napade nemško-bolgarske postojanke severovzhodno Bitolja in pri Gruništu vzhodno Černe.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

Turško uradno poročilo.

CARIGRAD, 30. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Z raznih front ni poročati nobenega važnega dogodka.

Položaj na Grškem.

Manifest admirala Fourneta.

LONDON, 30. (Kor.) Reuterjev urad poroča, da je položaj na Grškem neizpremenjen. Admiral Fournet je izdal manifest, v katerem pomiruje prebivalstvo in izjavlja, da bode eventualno kalenje miru takoj potlačeno in kaznovane odgovorne osebe. Uro pozneje je bil manifest zopet umaknjen. Na podlagi dobrih informacij je bilo naznanjeno, da je dobil admiral od kralja pismo z izjavo, da se bo vzdrževal red. Včeraj jutraj je kralj posečil povellnika 1. armadnega zbora in mu strogo naročil, da naj skrbí za vzdržanje reda. Minister za zunanje stvari je povprašal pri poslanikih entente, ako bodo odgovorili na noto, ki jim je bila izročena. Kakor se zahtuje, so odgovorili poslaniki, da čakajo še navodil.

Lord Cecil o položaju vsled odklonitve zahtev glede izročitve orožja.

LONDON, 30. (Kor.) V spodnji zbornici je na vprašanje glede novega položaja, ki je nastal vsled odklonitve predloga entente glede izročitve orožja, izjavil lord Robert Cecil sledeče: Admiral Fournet je sporočil grški vladi, da bo v slučaju, ako se mu tekom jutrnjega dne ne izroči artiljerija, prisiljen, odrediti gotove odredbe. O značaju teh odredb ni mogoče govoriti že vnaprej.

ATENE, 30. (Kor.) Reuterjev urad javlja: Vlada je odgovorila admiralu Fournetu, da je definitivno sklenila odkloniti izročitve orožja.

Sovražna uradna poročila.

Rusko poročilo.

29. novembra. (Kor.) — Zapadna fronta: Dne 28. t. m., ob 9 zvečer je spustil sovražnik zadušljive pline v ozemlju vasi Labuzy in Negornia (?) severno Sure. Pozneje, ob 11 so prešli Nemci v globokih vrstah v napad. Napad je bil v ognju odbit z bajonetami. Ob Stohodu v ozemlju Malega Porska(?) je povzročila naša artiljerija v sovražnih patronskih skladiščih eksplozije. Poizkusi nasprotnika, da bi se v ozemlju vasi Pustomiti približal našim

PODLISTEK.

Njegov čas.

Roman. Iz angleškega.

Do kneginje očitno ni bilo mogoče priti. Bilo je vedno vse polno znancev okoli nje. Ko se je končno posrečilo Tamari, da je prišla do nje, se je ravno zelo resno pogovarjala z Valonnom.

— Tamara, dragica, — je dejala, — gotovo si zelo utrujena. Pojdi v posteljo, plesali bodo gotovo tu še do ranega jutra.

V izrazu njenega lica je bilo nekaj, kar je preprečevalo vsako vprašanje.

Vsa premila in tresoča se skrbí se je vlekla Tamara v svojo sobo, odpustila zaspano hišno in se vsedla k peči.

jarkom, so se ponesrečili. V Gozdih Karpatih so zasedli naši oddelki 6 vrst višim zapadno Vorhote in so ujeli tamkaj 2 oficirja in 98 mož. V ozemlju Kirilbabe so se polastile naše čete grebena vzhodno Kirilbabe in so pregnale sovražnika iz cellega zasedenega ozemlja; 11 oficirjev in 700 vojakov je bilo ujetih, 6 strojnih pušk in ena minovka zaplenjena. Južno Kirilbabe do doline Divtien (dolina Dorne) smo zasedli vrsto višin ob vsej fronti. — Rumunsko fronta: Na zapadnem Vlaškem se umikajo Rumuni pod sovražnim pritiskom proti vzhodu. Zvečer dne 27. t. m. je dospel sovražnik do črte Darmentesi—Draganesti—Vatasti—Costesti (?) — Izvokrele. Ob cestah, ki vodijo iz Aleksandrije v Zimniceo, je zasedel sovražnik Prounero, Topor, Vicou in Slobodze. Pri Jusia (Giurgiu ?) prodira po cesti, ki vodi v Calugareni. — V Dobrudži obojestranski pehotni in topovski ogenj.

Rumunsko poročilo.

30. novembra. (Kor.) — Severna in severozapadna fronta: Srditi boji na vsej fronti. V dolini Buzeu in Prahove smo napredovali. — Zapadna fronta: V smeri proti Glu Pacioru se vrše srditi boji. — Južna fronta: Nobene izpremembe.

Dr. Kerzl težko zbolel.

DUNAJ, 1. (Kor.) Cesarjev telesni zdravnik, gen. višji štabni zdravnik, dr. vitez Kerzl, je dne 21. novembra precej nevarno zbolel, vendar pa je sedaj boljši. V sled bolezni se dr. Kerzl tudi ni mogel udeležiti žalnih svečanosti za pokojnim cesarjem Francem Jožefom.

Velika železniška nesreča na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA, 1. (Kor.) Ogrski korespondenčni urad javlja: Na postaji Herceghalm je drugi del dunajskega brzovlaka št. 3 včeraj ponoči prezeval graški osebni vlak št. 1303. Vzrok nesreče je bil, da je bilo čakalno znamenje zapaženo prepozno, vsled česar vlaka ni bilo več mogoče ustaviti. V sled trčenja so karambolirali vozovi osebnega vlaka št. 1303. Salonski voz brzovlaka, v katerem se je nahajal taj. svet. Ludovik pl. Thadoczy, civilni adlatus generala, guvernerja Srbije, kakor tudi sledeči Pullmannov voz, sta bila uničena. Thallocz je mrtev. Njegov v njegovem spremstvu se nahajajoči tajnik kakor tudi neki sorodnik in neki nadporočnik so bili ranjeni. Thallocz je bil ranjen na glavi in predrt od neke cevi parne kurjave. Osební vlak je obstojal večinoma iz vozov III. razreda. Med mrtvimi se nahajata dva gojenca Franc Jožefovega internata, katerih imeni ste še neznan. Število mrtvih znaša 66, ranjenih 150, med njimi 60 tekih. Ranjeni so bili odpeljani v bolnišnice, deloma v Budimpešto, deloma v Komorn. Vest o nesreči je prispela na ravnateljsko kr. ogrskih železnih ob eni ponoči; nadzorujoči tajnik in višji inženir sta vzela poročilo na znanje in poročala o nesreči takoj ravnateljskemu predsedniku, ki se je podal v spremstvu enega inženirja in obratnega voditelja na kraj nesreče, kjer je ostal do 11 dopoldne, da odredi odredbe glede takojšnje odvoza ranjencev in vzpostavitev prometa.

Razne politične vesti.

Poljsko vprašanje. Po nemških listih traja dalje živahna razprava o poznani poljski izjavi v pruskem parlamentu, da stoji slej ko prej na stališču ujedinenja vseh Poljakov. »Kölnische Zeitung« meni: »Poljska izjava mora samo pomenjati, da pruski Poljaki pričakujejo še sedaj, da se bodoči kraljevini poljski vtelesijo vsi današnji poljski deli Pruske. Pruski Poljaki se niso ničesar naučili in ničesar pozabili. Nepriljeteljsko so razpoloženi ne samo proti pruski politiki, marveč proti pruski državi sploh v nje sedanjih obliki, a s tem tudi proti nemški državi. Nkdar ni bilo čistih narodnih držav, a po tej vojni jih bo še manj. Tudi nemški narod se je moral odreči temu, da bi združil vse soplemenjake v eni državni zvezi, in ne pričakuje v tem pogledu nikake izpremembe tudi od te vojne. V politiki so države važnejše nego narodi. In če narodi ali njih deli nasprotujejo dobri državni celoti, se morajo s sredstvi države pozivati na red. Poljaki v Pruski imajo sami odločiti, ali hočejo imeti od strani pruske države ali naklonjenost, ali strogost. Ako ostanejo pri vedenju, ki so je zavzeli v pruskem saboru, naj le sebi pripisujejo posledice! Obljube pruske vlade so pogojne in če Poljaki ne izpolnijo tega pogoja pomirljivega vedenja napram pruski državi, potem naj tudi od pruske države ne pričakujejo nikake izpremembe njene politike. Razum tega je jasno, da mora nemška država tudi od svojega bodočega sosedu (bodoče kraljevine Poljske) zahtevati povsem drugače garancije, ako se pruski Poljaki pokažejo nespravipljive, nego bi bilo to potrebno v nasprotnem slučaju. Zato so pruski Poljaki izkazali v pruski zbornici slabo uslugo vseh poljski stvari.«

O civilni službeni dolžnosti v Nemčiji prinašajo listi razprave, ki pričajo, da je del nemškega časopisa nasproten tej nameri. »Berliner Tageblatt« je priredil anketo, v kateri so se lastniki luksuznih trgovin izrekli o tem vprašanju. Jako v skrbel so za svoje kupčije in so se vsi izjavili v istem smislu. Trgovski upravitelj zveze nemških trgovskih hiš je izjavil, da se v vseh trgovskih krogih boje, da pride vsled nameravanega zakona o civilni službeni dolžnosti resna trgovska katastrofa v Nemčiji, ker se promet popolnoma zaustavi in bi trgovsko življenje v Nemčiji moglo trpeti in bi bila tudi davčna moč nemškega naroda ogrožena. Ob enem dajejo omenjeni trgovci nasvete, kako bi se mogli izogniti vsemu temu. Sicer pa se

način izvedbe tega zakona izpозна šele tedaj, ko bo plenum rajhstaga razpravljalo o njem.

Ozirom na izpremembe na ministrskih mestih v Rusiji sodi »Pester Lloyd«, da so bili za odstop ministrskega predsednika Stürmerja merodavni momenti notranje politike. Zgrešeno bi bilo, ako bi od imenovanja Trepova in Neratova pričakovali kake izpremembe v smeri Rusije. Tudi ne bi bilo umestno, ako bi s tem v zvezi kombinirali o mirovni glasovih. — V svoji smeri so ruski državni vsi enaki in morajo tudi biti, ker je danes v Rusiji šovenizem geslo, kakor so to pokazali v dumi govori Rodzianka, Šuvajeva in Grigoroviča. Sicer pa naglašajo peštanski list, da so v Rusiji v tretjem letu vojne razmere jako nepovoljne ter pričakuje burnih prizorov v prihodnjem zasedanju dume. — Preko Kodanija pa javljajo, da je napredni blok dume priredil Trepovu v čast slovesen banket, na katerem so slavili Trepova kot srečo za bodočnost Rusije. Ob enem pa so slavili tudi angleškega veleposlanika Buchanana kot neizogibnega svetovaleca Rusije. S tem je odkrito priznано, da je danes zastopnik Anglije v Rusiji — diktator, ne pa ruski ministrski predsednik. — Nu, glasom poročil, je ravno to dejstvo, ki na drugih straneh povzroča veliko ozlovoljenje, ki pride v dumi do izraza in ki povzroči gori omenjene burne prizore.

Domače vesti.

Slavje na slov. trgovski šoli o priliki nastopa vladarja novega cesarja Nj. Veličanstva Karla I. V prostorni, bogato okrašeni telovadnici »Slovenske trgovske šole« v Trstu se je včeraj zjutraj ob 9 zbralo vse dijaštvo in učitelstvo, da proslavi zgodovinski moment, ko je naš mladi vladar, cesar Karl, zasedel avstrijski prestol. Na čelu dvorane je visela krasna slika novega vladarja, okrašena z zelenjem in zastavami v cesarskih, državnih, narodnih in mestnih barvah. Nad to okusno skupino so viseli grbi mesta Trsta in goristiške istrske dežele. Grbe so naslikali gojenci zavoda, ki so tudi pod vodstvom učitelstva poskrbeli za okrašenje dvorane. V jasnih, toplih besedah, brez nikakršne preračunane fraze, je ravnatelj zavoda naglašal veliko važnost momenta za Avstrijo in za slovenski narod, podal v kratkih obrisih životospis cesarja Karla in blage cesarice Zite ter slednjič prečital in razložil manifest, ki ga je novi cesar ob svojem nastopu vlade izdal na svoje narode. S pozivom, naj gojenci zavoda vsikdar ohranijo zvestobo in vdanost do novega cesarja in do avstrijske države, je g. ravnatelj k sklepu povzval prisotne, naj zakličejo Nj. Veličanstvu cesarju Karlu in cesarici Ziti trikratno »živio«. Navdušeno je zaoril iz mladinskih grl trikratno krepak »živio! S pevanjem cesarske himne se je končala ta šolska slavnost, preprosta po svoji zunanji obliki, a topla po svoji spontanosti in odkritosrčnosti.

Štiridesetletno službovanje. G. Robert Massanti, prokurist tvrdke M. Truden, je praznoval včeraj, 1. decembra, štiridesetletnico svojega službovanja pri imenovanju tvrdki. G. Massanti je vstopil v tvrdko skoraj v začetku te sedaj ene največjih tržaških veletrgovin in je tako s svojim marljivim delom storil marsikaj za nje procvit in se tudi sam povzpel na odlično mesto. Vodstvo in osebje tvrdke mu je ob tej priliki izročilo več dragocenih darov. Vrlemu možu ob tej redki slovesnosti odkritosrčne častitke.

Iz učiteljskih krogov. Težavni so časi — težavni. Sleherni stan občuti težo vojne, ki se silneje in silneje teži v njegovo meso in kri. Stan, ki ga zadevujejo neznosne, občutne posledice, je gotovo učiteljski — posebno pa oni v bojni črti. K temu pripada v prvi vrsti učitelstvo v bojnem ozemlju — naše trepeče učitelstvo goristiške dežele. Bojna sila je tri in celo desetkrat podražila potrebna živila. Drugi stanovi imajo razmeroma njihovim dohodkom doklade in povikše. Naši kolegi učiteljskega stanu po drugih deželah imajo stalne vojne doklade. Zadnji čas se je dočela učitelstvu na Kranjskem 25% doseganje plače — vojna doklada. Prehrana vojaštvu se je morala tudi zdadno povisati v ceni vsled draginje, da zamorejo naši hrabri borilci dobiti skromnega živčja. Le goristiško učitelstvo, ta ubogi trpin, mora občutiti neznosno draginjo, ki ga že tira k obupu. Omenjalo se je tu pa tam — da dežela poseže vmes, določi potrebno vojno doklado. Zopet od drugod se je glasilo, da država milostno kaj podari in podpre. A deželni zbor ne deluje, država ima mnogo opravila in zapuščeno goristiško učitelstvo, ki hrabro vztraja na nevarnih mestih z mnogimi pogumnimi domobranci vred, zdihuje v silni bedi z upanjem, da se prikaže od katerekoli strani ona srečna — radodarna roka.

Opozorjenje in prošnja. Čudno se zdi, da nekateri župni uradi v Trstu prireajo razne objave, namenjene vsem vernikom brez razlike jezika, izključno in do-

sledno samo v italijanskem jeziku. Pri tožbe radi tega smo čuli ne samo od strani ljudstva, temveč tudi iz krogov duhovščine. Morda velečastiti ordinarijat niti ni obveščen o tem. Zato si dovoljujemo opozoriti ga na ta nedostatek in smo uverjeni, da se odpravi, tem bolj, ker so se slednjič tudi na drugih straneh kolikor toliko odpravile stare krivice v tem pogledu.

Ustanova Ivana Scaramanga. Prošnje za podporo iz ustanove Ivana Scaramanga naj se ulože pri mestnem magistratu do vštete 10. t. m. na obrazcih, ki se dobe v oddelku VIII.

Cesarja grobnica pri 00. kapucinih. Ali je še kdo v naši državi, ki bi se spominjal, kdaj smo pokopali zadnjega našega vladarja pred Franom Josipom. Dne 2. marca 1835 je umrl cesar in kralj Fran I., a pokopali so ga dne 7. marca v grobnici kapucinske cerkve na Dunaju. Minolo je torej 81 let, da ni umrl noben naš vladar kot vladajoči monarh. To je povsem osamljen slučaj v svetovni zgodovini. Cesarja Frana Josipa so položili v takozvani novi grobnici, ki so jo pred 3 leti uredili iz do tedaj nerabljenih podzemskih prostorov. To ste dve mali kvadratni dvorani. Stene so od tal meter visoko obložene s črnimi, ostala površina pa z belimi ploščami iz mramorja. Strop je bele barve, a v sredini je Kristova glava v reliefu. Posebno lep je oltar. Ploča mu je iz belega mramorja, strani pa iz črnega z belimi robovi, dočim je spredaj v črno ploščo vdelan bel križ. Edini okrasek oltarja so bel mramornat kip »Krist na križu«, šest težkih umetniško izdelanih svečnikov iz bronca in dve istakto umetniško izdelani posodi za cvetje. Pred oltarjem je klečalo, pokrito s črnim suknom. Na levi in desni strani oltarja so v malih vdolbinah nameščeni alegorijski kipi iz belega mramorja. Prva dvorana ima dve okni, druga pa eno s svetlomodrimi stekli. V tej grobnici torej počiva cesar Fran Josip. Pozneje prenesejo tja bližnje člane njegove rodbine: kraljico Elizabeto, cesarjevega Rudolfa, nadvojvodo Karla (cesarjevega očeta), nadvojvodinjo Sofijo (cesarjevo mater), cesarja Maksimilijana Meksikanskega in Karla Ludovika (cesarjevega brata), in slednjič nadvojvodinjo Sofijo, malo cesarjevo hčerko, rojeno 5. marca 1855, umrlo 29. maja 1857. To bo grobnica »vladarske hiše Habsburg-Lotaringijske«, v kateri bodo počivali člani slavne rodbine, ki jim bodo hvaležni narodi ohranjali večni spomin.

Kdo ve kaj? Alojzija Besednjaka z Goriskega, iz vasi Pederje št. 108, občina Rihemberk, pogrešajo že od 3. junija 1916. Služil je pri 97. pešpolku, 9. stotniji, na severnem bojišču kot sanitetni desentnik. Stariši so v begunskem taborišču v Herzogenburgu pri St. Poltenu. Kdor kaj ve o pogrešanju, naj blagohotno sporoči njegovi sestri Mariji Besednjaki v Gradcu, Klosterwiesgasse št. 41.

ČESKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste št. 14. vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte, Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede so računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Usakovrstne žaklje kupujem na debelo in drobno. G. Stebel ul. Torrate 36. 7-9

Marmelada v zaboju od 10 kg po K 5.10 kg. Skladišče Zorn, Via Carintia 12. 770

Žaklje vsake vrste kupuje Jakob Margon Via Solitaria št. 21. 766

Marmelada v zaboju od 10 kg je naprodaj večja množina. Mlekarska zveza ulica Valdicovo 29. 766

Fotograf Anton Jerkič posluša zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 2464

Seno in slamo kupuje Društvo kočjažev (Consortio dei vetturali) po dobri ceni. Ulica S. Maurizio št. 13. 764

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijave podpetnice, razni gambi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisarniški papir kopirni svinčniki, zaponke, prstani rdečega križa, krema za brado, klice, razna rezila, robei, mrežice za brke, pletenine, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnice, zaponke »Patent Knöpfe« in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolo št. 19. 26

Srečke c. kr. razredne loterije se kupujejo v uradu v ul. Borojevič št. 6. 7 banje se vrši že 12. in 14. decembra.

Izobražena gospa, srednje starosti, lepe zunanosti, dobro družine išče službo v pisarni, kot vzgojiteljica ali hišna gospodinja. Govori in piše perfektno hrvatsko, nemško, francosko in špansko. Prijazne pisane ponudbe pod »Izobražena Hrvatica« na Inscr. odd. Edinosti, kateri pove tudi naslov. (G)

ZDRAVNIK
Med. Dr. Karol Perničič
stanuje v Trstu, ul. Giulia 76 III. n. (zraven Dreherjeve pivovarne) in ordinira v ulici Carintia 39, I. od 3 do 4 pop. za nevarne, nenevarne in otroške bolezni (blizu cerkve sv. Antona novega.)

Novi dohodi za sezono.

Kostimi, plašči, suknje, krila, bluze obleke itd. Zaloga ženskih oblek. Marco Conforti, Trst, V. Campanile 21

IVAN KRŽE — Trst
Piazza San Giovanni 1.

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin od lesa in pletenin, skafov, brent, čebrov in kad. sodčkov, lopat, rešet, sit in vsakovrstnih košev, jerbavev in metel ter mnogih drugih v to stroko spadajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kukinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelan, zemlje, emaila, kosti, talja ali cinka, nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in stekleno posodo za vino i. t. d. i. t. d.

ZAHVALA.

Težak, hud, porazen je udarec, ki nas je zadel s prezgodno smrtjo našega toli ljubljenega, nepozabnega soproga in očeta, gospoda

Antona Vouka.

Globoka, neopisna žalost nam je potrla naše duše. Ali prišla nam je v tej težki uri velika tolažba, ki je edina mogla vsaj nekoliko ublažiti našo bol. In to je bilo vseobče uprav ganljivo izkazovanje bratske ljubavi in spoštovanja do milega pokojnika in globoko sočutje z nami, ki nam je bil pokojnik vse.

Izrekamo zahvalo iz dna duše neštetemu občinstvu, ki je prihitelo, da spremlja pokojnika na njegovi zadnji poti in mu izkaže poslednjo ljubav. — Posebno se zahvaljujemo blagim darovalcem nagrobnih vencev, prečastil duhovščini, gosp. monsig. Antonu Kjuder, čast. g. župniku Josipu Jurizza in g. kaplanu iz Rojana ter vrlim pevcem slav. pevskega društva »Adrija« v Barkovljah za sočutne žalostinke pod spretnim vodstvom voditelja barkovljanske šole g. Kraševic-a. — Konečno izrekamo najsrčnejšo zahvalo vsem korporacijam in zastopnikom za udeležbo pri pogrebu.

Bog plačaj, Bog povrni!

Žalujoča rodbina Vouk.

Cabaret „MAXIM“ Varietè

Via Stadion 10 — TRST — Via Stadion 10
Ravnatelj-lastnik KARL MAURICE. Pri Hupfeldklavirju Ig. ROSENBLATT.

Danes in dnevno

Velika umetniška predstava.

Presenetljiv spored. Presenetljiv spored.
Začetek ob 8½ zvečer. Vstopnina: I. prostor K 2.—, II. prostor K 1.—

Baterije la „GOLD“

In hilze za žepne svetiljke razpošilja prva in največja razpošiljevalnica za Kranjsko K. A. KREGAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 21—23.

JADRANSKA BANKA

v Trstu, Via della Cassa di Risparmio 5
(Lastne poslojpe)

sprejema do 16. decembra 1916. do 12 dop.

podpisovanja za

peto avstrijsko vojno posojilo.

I. štiridesetletno 5½% amort. državno posojilo davka prosto à K 92.—% netto.

II. 1. junija 1922. plačljive državne zakladnice davka proste à K 96 — netto.

Uradne ure : 9-12 dop. — 3-5 pop.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenza

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. 2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave. 3. Vadušljivci, katerim Sirolin znatno olahča naduho. 4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

